

University of Zadar
Universitas Studiorum
Jadertina | 1396 | 2002 |

POZIVAJU VAS NA
V. ZNANSTVENO-STRUČNI SKUP

*Klimatske promjene i očuvanje morskih ekosustava Jadranskog mora
s međunarodnim sudjelovanjem*

*Glavna tema: Interdisciplinarni pristup razmatranju prilagodbi, mjera i dobrih praksi u
rješavanju problema izazvanih klimatskim promjenama*

Zadar, 26. do 29. rujna 2024.

<https://conference.unizd.hr/jadran-klimatske-promjene>

OPĆE OBAVIJESTI

ORGANIZATORI:

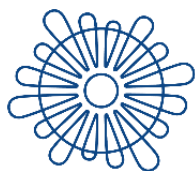
Odjel za ekologiju, agronomiju i akvakulturu Sveučilišta u Zadru
Udruga morski obrazovni centar Pula, Aquarium Pula
Institut Ruđer Bošković

SUORGANIZATORI:

Znanstveno vijeće za prirodnoznanstvena istraživanja Jadrana HAZU
Građevinski fakultet Sveučilišta u Rijeci
Građevinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Prirodoslovni muzej Rijeka
Javna ustanova Natura Jadera
Javna ustanova Priroda
Ponikve eko otok Krk d.o.o.
MareMundi Institut
Tehnički fakultet Sveučilišta u Rijeci
Sveučilište u Dubrovniku
Hrvatski veterinarski institut Zagreb
Centar za istraživanje mora, Institut Ruđer Bošković, Rovinj

POTPORA SKUPU:

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti
Sveučilište u Zadru
Zadarska županija

University of Zadar
Universitas Studiorum
Jadertina | 1396 | 2002 |

MJESTO ODRŽAVANJA SKUPA:

Sveučilište u Zadru, Ulica Mihovila Pavlinovića 1, Zadar, Hrvatska

ZNANSTVENI ODBOR

Prof. dr. sc. Tatjana Bakran-Petricioli, Biološki odsjek, Prirodoslovno-matematički fakultet Sveučilišta u Zagrebu, **predsjednica**

Dr. sc. Nikola Biliškov, Institut Ruđer Bošković, Zagreb; McGill University, Montréal, Kanada

Izv. prof. dr. sc. Dalibor Carević, Građevinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Dr. sc. Irena Ciglenečki Jušić, Zavod za istraživanje mora i okoliša, Institut Ruđer Bošković, Zagreb

Prof. dr. sc. Dario Đerđa, Katedra za upravno pravo, Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci

Dr. sc. Neven Iveša, Fakultet prirodnih znanosti, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli

Izv. prof. dr. sc. Andrej Jaklin, Centar za istraživanje mora Rovinj Instituta Ruđer Bošković

Dr. sc. Silvija Kipson, SeaFan Zagreb

Prof.dr.sc. Mirjana Kovačić, Pomorski fakultet Sveučilišta u Rijeci

Prof. dr. sc. Davor Lučić, Institut za more i priobalje Sveučilišta u Dubrovniku

Prof. art. Ljubomir Miščević, Arhitektonski fakultet, Sveučilište u Zagrebu

Doc. dr. sc. Slavica Čolak, Odjel za ekologiju, agronomiju i akvakulturu Sveučilišta u Zadru

Izv. prof. dr. sc. Kristina Pikelj, Geološki odsjek, Prirodoslovno-matematički fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Izv. prof. dr. sc. Igor Ružić, Građevinski fakultet Sveučilišta u Rijeci

Dr. sc. Vjekoslav Tičina, Institut za oceanografiju i ribarstvo, Split

Dr. sc. Ivica Vilibić, Zavod za istraživanje mora i okoliša, Institut Ruđer Bošković, Zagreb

Dr. sc. Barbara Zorica, Institut za oceanografiju i ribarstvo, Split

Prof. dr. sc. Lado Kranjčević, Tehnički fakultet Sveučilišta u Rijeci

Izv. prof. dr. sc. Marijana Pećarević, Sveučilište u Dubrovniku

Dr. sc. Nina Bilandžić, Hrvatski veterinarski institut Zagreb

Dr. sc. Romina Kraus, Centar za istraživanje mora, Institut Ruđer Bošković, Rovinj

ORGANIZACIJSKI ODBOR

Izv. prof. dr. sc. Tomislav Šarić, Odjel za ekologiju, agronomiju i akvakulturu Sveučilišta u Zadru - **predsjednik**

Milvana Arko-Pijevac, Prirodoslovni muzej Rijeka

Rina Milošević, Odjel za ekologiju, agronomiju i akvakulturu Sveučilišta u Zadru

Dr. sc. Milena Mičić, Aquarium Pula

TAJNIŠTVO SKUPA:

Odjel za ekologiju, agronomiju i akvakulturu, Sveučilište u Zadru

e-mail: conference.jadran.klimatske.promjene@unizd.hr

Osobe za kontakt: Tomislav Šarić /095 9046 339/

Milvana Arko-Pijevac /098 323 454/

University of Zadar
Universitas Studiorum
Jadertina | 1396 | 2002 |

AQUARIUMPULA

CILJ I PROGRAM SKUPA:

Jadransko more u odnosu na površine svih mora vrlo je malo: čini tek 4,6% ukupne površine Sredozemnog mora. Jadran je poluzatvoreno i plitko more, izrazito osjetljivo na sve intenzivnije utjecaje ljudskih aktivnosti: turizma, ribarstva, pomorskog prometa, marikulture, eksploatacije ugljikovodika, ali i na snažne utjecaje koje donose klimatske promjene. Povećanjem temperature mora u Jadranu se sve više pojavljuju različite nedomicilne termofilne vrste riba, algi, bakterija i želatinoznih organizama. Svjedočimo izrazito visokim temperaturama mora, i do 30°C početkom srpnja 2022. godine, što do sada nije zabilježeno. Sve se češće i ranije pojavljuju cvjetanja fitoplanktona, a razni patogeni uzrokuju veće pomore organizama. Dolazi i do promjene areala rasprostranjenosti vrsta unutar Jadranskog mora te do promjena u dotocima vode i hranjivih tvari rijekama te posljedično i do promjena saliniteta. Podiže se i razina mora, a mijenja se i cirkulacija vode u Jadranu. Djelatnostima čovjeka u more dopijevaju veće količine hranjivih i različitih štetnih tvari koje imaju svojstvo bioakumulacije i biomagnifikacije te postaju dijelom hranidbene mreže.

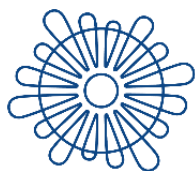
Jadransko je more prirodni resurs neophodan za život, kako morskih organizama tako i čovjeka. Promjene koje se događaju imaju utjecaj na gospodarstvo i kvalitetu življenja čovjeka te se provođenje aktivne zaštite Jadranskog mora nameće kao nužnost i jedino rješenje koje omogućuje daljnji održivi razvoj. Za to je nužno razumijevanje povezanosti funkcioniranja svih procesa more-kopno te upoznavanje donosilaca odluka sa znanstvenim spoznajama na svim razinama. Vrlo je bitno upoznati i širu društvenu zajednicu uključivo i najmlađe članove s temeljnim znanjima o utjecaju klimatskih promjena na more, procese i živi svijet u njemu te o mogućim posljedicama našeg nedovoljno ozbiljnog shvaćanja te problematike za čovjeka.

S ciljem osvještavanja šire društvene zajednice o utjecaju klimatskih promjena u kombinaciji s drugim pogubnim ljudskim aktivnostima na Jadransko more, a u kontekstu UN-ovog desetljeća oceanske znanosti za održivi razvoj 2021. - 2030. (oceansko desetljeće) planiramo u suradnji s relevantnim znanstvenim i edukativnim institucijama u RH organizirati V. znanstveno-stručni Skup s međunarodnim sudjelovanjem: *Klimatske promjene i očuvanje morskih ekosustava Jadranskog mora* na kojem će biti razmatrani negativni utjecaji - od djelatnosti čovjeka do klimatskih promjena - na ekosustav Jadranskog mora te moguće prilagodbe brzim promjenama koje se u morima događaju i nužnost provođenja aktivne zaštite morskih ekosustava.

Naglasak Skupa je na znanstveno-istraživačkom, edukacijskom, socioekonomskom i humanističkom pristupu razmatranju prilagodbi, mjera i dobrih praksi u rješavanju problema izazvanih klimatskim promjenama, naročito s aspekta zaštite i očuvanja morskih ekosustava. Želja je organizatora motivirati sudionike za razmjenu ideja, znanja i iskustva s mogućnošću suradnje na postojećim i iniciranjem novih multi- i inter-disciplinarnih projekata te prosljeđivanju znanja široj društvenoj zajednici, posebno tijelima upravljanja na lokalnoj i državnoj razini.

Jasno definirani zaključci Skupa o važnosti ove teme bit će predstavljeni široj javnosti putem medija i brošura, a s ciljem podizanja svijesti o potrebi provedbe plavog i održivog razvoja.

Skup će se sastojati od plenarnih predavanja, usmenih i posterskih izlaganja iz područja prirodnih, biotehničkih, tehničkih, društvenih i humanističkih znanosti prema sljedećim temama:

University of Zadar
Universitas Studiorum
Jadertina | 1396 | 2002 |

- Prilagodbe brzim promjenama koje se u morima događaju
- Mjere i dobri primjeri pristupa klimatskim promjenama, moguće prilagodbe i mjere u praksi, plava ekonomija
- Klimatske promjene i njihov utjecaj u Jadranskom moru
- Zagađenje mora, uključujući buku i biološko zagađenje invazivnim stranim vrstama
- Prekomjerno iskorištavanje morskih resursa
- Mehanička uništavanja staništa i pridnenih zajednica
- Utjecaj klimatskih promjena na morske sustave u školskim programima
- Morski ekosustavi i klimatske promjene u zakonskoj regulativi RH
- Strategija prilagodbi i mjera za očuvanje staništa i vrsta Jadranskog mora
- Pismenost o oceanu, građanska znanost i sinergija između znanosti i umjetnosti
- Socijalna ekologija i društveni mehanizmi klimatskih promjena

SLUŽBENI JEZICI SKUPA SU HRVATSKI I ENGLESKI

KNJIGA SAŽETAKA

Sažetci izlaganja bit će objavljeni u Knjizi sažetaka V. znanstveno-stručnog skupa s međunarodnim sudjelovanjem: Klimatske promjene i očuvanje morskih ekosustava Jadranskog mora.

Sudionici s priopćenjima trebaju poslati sažetke s naznačenom temom, na hrvatskom i engleskom, po dolje navedenim uputama, zaključno do 15. lipnja 2024. godine na e-mail adresu: conference.jadran.klimatske.promjene@unizd.hr. Finalnu odluku o prihvatu sažetka i o tome na koji će način sažetak biti prikazan (usmeno ili posterski) donosi Znanstveni odbor Skupa.

KLJUČNI DATUMI

- 15. veljače 2024. god. – poziv sudionicima, prva obavijest
- 15. svibnja 2024. god. – podsjetnik za prijavu
- 15. lipnja 2024. god. – dostava sažetaka i konačna prijava
- 15. srpnja 2024. god. – obavijest sudionicima o prihvatu priopćenja i eventualnoj potrebi revizije
- 1. rujna 2024. – krajnji rok za dostavu revidiranih sažetaka
- 10. rujna 2024. god. – konačna obavijest s programom Skupa
- 26. do 29. rujna 2024. god. – održavanje Skupa, Sveučilište u Zadru, Zadar, Hrvatska

KOTIZACIJE nema

University of Zadar
Universitas Studiorum
Jadertina | 1396 | 2002 |

DRUŠTVENI PROGRAM

- Koktel dobrodošlice u četvrtak 26. rujna 2024., Sveučilište u Zadru
- Izložba najboljih dječjih radova s Međunarodnog likovnog natječaja „2024 Iserlohn-Essen-Zagreb“ za djecu od 1. do 8. razreda u Hrvatskoj i polaznike hrvatske nastave u iseljeništvu s temom „Očuvanje i zaštita mora i voda“
- Zajednička večera u petak 27. rujna 2024., Sveučilište u Zadru
- Muzičko-scenski nastup znanstveno-muzičkog sastava „Impact factor“ IRB
- Stručni izlet na Vransko jezero u nedjelju 29. rujna 2024.

SMJEŠTAJ SUDIONIKA

U Zadru postoji mnogo većih i manjih hotela u kojima se može naći smještaj. Obzirom da se radi o kraju rujna hoteli ne daju poseban popust. No kao u svakom većem turističkom gradu postoji puno apartmana u kojima se krajem rujna sigurno može naći povoljan smještaj. Preporučamo sudionicima da na vrijeme rezerviraju smještaj.

Stranica hotela A'mare je: <https://hotelamare.com/>

Stranica hotela Kolovare je: <https://hotel-kolovare.com/hr/>

University of Zadar
Universitas Studiorum
Jadertina | 1396 | 2002 |

UPUTE ZA PRIPREMU SAŽETAKA

Sažetke na hrvatskom i engleskom jeziku potrebno je pripremiti prema predlošku koji se nalazi na internetskoj stranici Skupa: <https://conference.unizd.hr/jadran-klimatske-promjene> pod Prijava sažetaka.

Sudionici s priopćenjima trebaju poslati sažetke s naznačenom temom, na hrvatskom i engleskom, te preferiranim tipom priopćenja po dolje navedenim uputama, zaključno do 15. lipnja 2024. godine na e-mail adresu: conference.jadran.klimatske.promjene@unizd.hr.

USMENA PRIOPĆENJA

Plenarna predavanja predviđena su u trajanju od 30 minuta (uključivo s kratkom raspravom u okviru tog vremena), a ostala usmena priopćenja u trajanju od 15 minuta (uključivo s mogućom vrlo kratkom raspravom iza svakog priopćenja u okviru tog vremena). Zajednička rasprava usmenih i posterskih priopćenja bit će održana po završetku programskih tema. Zaključna objedinjena rasprava predviđena je po završetku svih izlaganja. Vremensko trajanje izlaganja bit će strogo poštovano i u slučaju prekoračenja izlaganje će biti prekinuto od strane moderatora. Usmena priopćenja trebaju biti pripremljena kao PowerPoint prezentacija, preporučljivo na engleskom jeziku, a autori mogu odabrati na kojem će jeziku izlagati (hrvatskom ili engleskom). **Prezentacije se šalju do 24. rujna 2024. na e-mail adresu: conference.jadran.klimatske.promjene@unizd.hr ili na USB prijenosnim memorijama tehničkoj službi najkasnije 30 minuta prije službenog početka Skupa.**

POSTERSKA PRIOPĆENJA

Osigurana površina za izlaganje postera je 100 cm visine x 70 cm širine; sredstva za pričvršćivanje bit će osigurana, a poster će biti izloženi za cijelo vrijeme trajanja Skupa. **Poster mora biti postavljen u četvrtak popodne (ili najkasnije u petak ujutro) i skinuti u subotu nakon zadnje sekcije.** Poster trebaju sadržavati naslov, imena autora i institucije, adresu i kontakt.